

บันทึก

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการลาออกของพนักงานองค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์

องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) ได้มีหนังสือ ที่ รสพ. ๐๑/๕๕๘ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า เนื่องจาก ร.ส.พ. ได้ประสบปัญหาขัดข้องในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามข้อบังคับซึ่งมีอยู่ก่อนการประกาศใช้พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยโดยมีปัญหาข้อกฎหมายว่า ข้อ ๕ ของข้อบังคับว่าด้วยการออกจางานและการตรวจสอบหนังสือ พ.ศ. ๒๕๑๖ ของ ร.ส.พ. ซึ่งกำหนดว่า "พนักงานผู้ใดที่มีความประสงค์จะขอลาออกจากงานต้องยื่นใบลาต่อผู้บังคับบัญชาชั้นต้นก่อนถึงกำหนดอย่างน้อย ๑๕ วันสำหรับพนักงานในส่วนกลาง และ ๓๐ วัน สำหรับพนักงานในส่วนภูมิภาค" นั้น จะขัดกับพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประการใด หรือไม่ ดังนั้น ร.ส.พ. จึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อจะได้ชี้ชัดถือเป็นแนวทางในการพิจารณาแก้ไขระเบียบ ข้อบังคับ ให้เป็นหลักในการปฏิบัติงานของ ร.ส.พ. อย่างถูกต้องต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง) ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) และผู้แทนองค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ แล้ว มีความเห็นว่า ในประเด็นที่เกี่ยวกับการที่ข้อบังคับว่าด้วยการออกจางานและการตรวจสอบหนังสือ พ.ศ. ๒๕๑๖ ของ ร.ส.พ. ได้กำหนดให้พนักงานที่มีความประสงค์จะขอลาออกจากงานต้องยื่นใบลาต่อผู้บังคับบัญชาชั้นต้นก่อนถึงกำหนดจะขัดกับพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ หรือไม่ นั้น เห็นว่า โดยที่มาตรา ๒๓ (๒)^๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้บัญญัติให้อำนาจการองค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) มีอำนาจวางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจการของ ร.ส.พ. โดยไม่แย้งหรือขัดต่อนโยบายและข้อบังคับที่คณะกรรมการ ร.ส.พ. กำหนดไว้ ซึ่งต่อมาผู้บัญชาการ ร.ส.พ. ได้ออกข้อบังคับว่าด้วยการออกจางานและการตรวจสอบหนังสือ พ.ศ.

^๑ มาตรา ๒๓ ผู้บัญชาการมีอำนาจตั้งต่อไปด้วยคือ

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจการของ ร.ส.พ. โดยไม่แย้งหรือขัดต่อนโยบายและข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนดไว้

๒๕๑๖ โดยในข้อ ๕^๒ ของข้อบังคับดังกล่าวได้กำหนดระยะเวลาการยื่นใบลาออกจากงานของพนักงานผู้ที่มีความประสงค์จะขอลาออกจากงานไว้ว่า สำหรับพนักงานในส่วนกลางต้องยื่นใบลาต่อผู้บังคับบัญชาชั้นต้นก่อนถึงวันครบกำหนดออกอย่างน้อย ๑๕ วัน และสำหรับพนักงานในส่วนภูมิภาคต้องยื่นใบลาต่อผู้บังคับบัญชาชั้นต้นก่อนถึงวันครบกำหนดออกอย่างน้อย ๓๐ วัน เมื่อครบกำหนดและได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาโดยถูกต้องแล้วจึงจะออกจากงานไปได้ ซึ่งเหตุผลในการกำหนดข้อบังคับดังกล่าวก็เพื่อให้มีระยะเวลาสำหรับตรวจสอบหนังสือของพนักงานได้อย่างเพียงพอ และในบางกรณีอาจต้องมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยผู้นั้นก่อนที่จะอนุมัติให้ลาออกจากงานได้ รวมทั้งเพื่อให้การส่งมอบงานให้พนักงานผู้มาปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานของ ร.ส.พ. ดังนั้น จึงเห็นว่า การออกข้อบังคับของผู้อำนวยการ ร.ส.พ. ในเรื่องนี้เป็นกรกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากการออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายและเป็นไปเพื่อรักษาประโยชน์ของ ร.ส.พ. ส่วนการที่มาตรา ๑๑(๒)^๓ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของพนักงานรัฐวิสาหกิจในกรณี นอกเหนือจากที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ว่าให้พนักงานพ้นจากตำแหน่งเมื่อลาออกนั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติดังกล่าวมีความประสงค์ที่จะกำหนดบทบัญญัติทั่วไปเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของพนักงานรัฐวิสาหกิจเท่านั้น แต่มิได้กำหนดถึงวิธีการหรือเงื่อนไขในการลาออกกว่าจะต้องปฏิบัติเช่นใด ดังนั้น หากรัฐวิสาหกิจใดมีความประสงค์ที่จะกำหนดวิธีการหรือเงื่อนไขในการให้ลาออกเพื่อประโยชน์ของรัฐวิสาหกิจนั้นไว้เป็นพิเศษย่อมกระทำได้ การที่ข้อบังคับว่าด้วยการออกจากงานและการตรวจสอบหนังสือ พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้กำหนดวิธีการหรือเงื่อนไขดังกล่าวจึงย่อมกระทำได้โดยไม่ขัดหรือแย้งกับความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

สำหรับในประเด็นที่ว่า การที่ข้อบังคับดังกล่าวได้กำหนดเงื่อนไขในการยื่นใบลาออกของพนักงานจะเป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่ นั้น เห็นว่า โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มิได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิในการลาออกของพนักงานรัฐวิสาหกิจไว้เป็นการเฉพาะย่อมแสดงให้เห็นว่า ไม่ประสงค์ที่จะกำหนดให้เป็นสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุนี้ การที่ข้อบังคับกำหนดให้พนักงานจะต้องยื่นใบลาออก

^๒ ข้อ ๕ พนักงานผู้ใดที่มีความประสงค์จะขอลาออกจากงาน ต้องยื่นใบลาต่อผู้บังคับบัญชาชั้นต้นก่อนถึงวันครบกำหนดออกอย่างน้อย ๑๕ วัน สำหรับพนักงานในส่วนกลาง และ ๓๐ วัน สำหรับพนักงานในส่วนภูมิภาค เมื่อครบกำหนดและได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาโดยถูกต้องแล้วจึงจะออกจากงานไปได้

^๓ มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้วพนักงานพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐

ล่วงหน้า จึงเป็นการกำหนดวิธีการหรือเงื่อนไขให้พนักงานต้องปฏิบัติก่อนการลาออก ซึ่งการกำหนดดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์ของ ร.ส.พ. รวมทั้งมิได้มีผลกระทบกระเทือนต่อสาระสำคัญของสิทธิของพนักงานในการลาออกเนื่องจากพนักงานยังคงมีสิทธิในการลาออกหากได้ปฏิบัติตามวิธีการหรือเงื่อนไขในข้อบังคับดังกล่าวและได้รับอนุมัติแล้ว ดังนั้น จึงเห็นว่า ข้อบังคับดังกล่าวไม่เป็นการขัดกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์
(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤษภาคม ๒๕๕๓